SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1019

av Muharrem Demirok (C)

Stopp för ekonomiskt våld mot kvinnor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagstiftningen i syfte att kriminalisera ekonomiskt våld i nära relationer och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anpassa skuldsaneringslagen så att skulder som uppkommit genom tvång eller våld i nära relationer inte utgör ett hinder för skuldsanering, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda åtgärder för att skydda våldsutsatta från att krävas på ersättning för gemensamma konsumtionslån och krediter som tecknats under hot eller kontroll och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Utan ekonomisk frihet finns ingen verklig personlig frihet. För Centerpartiet är principen om att varje människa ska ha makten över sitt eget liv central. Trots det finns det i dag ett systematiskt våld i Sverige som varken syns i statistiken över fysiska skador eller i domstolarnas praxis i den utsträckning det borde: det ekonomiska våldet.

Kvinnojourerna i Östergötland och övriga landet möter detta dagligen. Det handlar om kvinnor som isoleras och kontrolleras genom plånboken. Med hjälp av BankID och snabblån kan en förövare på några minuter sätta sin partner i djup skuld. Det handlar om tvingade signeringar av blancolån, hyreskontrakt och abonnemang där pengarna går rakt in i förövarens ficka.

När kvinnan slutligen orkar lämna relationen börjar nästa mardröm. Förövaren slutar betala sin del, och borgenärerna vänder sig mot henne. Resultatet blir betalningsanmärkningar och löneutmätning hos Kronofogden. Det gör det omöjligt att få ett eget hyreskontrakt, starta om på en ny ort eller ens teckna ett elavtal. I praktiken kan många kvinnor tvingas tillbaka till en förövare enbart av ekonomiska skäl.

Här har rättsstaten en blind fläck. Dagens lagstiftning är skriven för att hålla borgenären skadeslös, inte för att skydda den som tvingats skriva under lån i sitt eget hem. Att i efterhand bevisa att en BankID-signering skett under hot är närmast omöjligt, och bankerna fortsätter att kräva in pengarna. Samtidigt stänger Kronofogden dörren för skuldsanering eftersom lånen bedöms vara för färska, medan gemensamma krediter gör att hela betalningskravet landar på kvinnan när mannen gör sig oanträffbar. Det är stötande att myndigheterna i praktiken hjälper förövaren att behålla greppet om en kvinna som försöker bryta sig fri.

Här måste lagstiftningen ändras. Ekonomiskt våld behöver bli ett eget brott i lagboken eller tydligt ingå i kvinnofridskränkning, så att rättsväsendet tar kontrollen på allvar. Kronofogden måste också kunna jämka reglerna vid skuldsanering när lån har uppstått under hot, ett kontaktförbud eller intyg från kvinnojour borde räcka för att få hjälp ur skuldfällan. Sist men inte minst måste vi bryta det gemensamma betalningsansvaret. Den som flyr för sitt liv ska inte jagas för förövarens lån.

Muharrem Demirok (C)